

Srí Lanka

Ekonomika Srí Lanky roste v posledních letech v průměru okolo 4 %. A kontinuálně mírně roste. V roce 2018 byla míra inflace 4,8 % a dle predikce by se měla v budoucnu pohybovat kolem podobné cifry. V zemi žije přes 21 mil. obyvatel a HDP na obyvatele se pohybuje okolo 4 tis. USD. Nezaměstnanost je na úrovni 4,4 %. Běžný účet platební bilance země je dlouhodobě v mírném deficitu.

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Růst HDP (%)	4,5	3,3	3,7	4,3	4,7	4,8
HDP/obyv. (USD)	3 846	4 073	4 265	4 470	4 734	5 014
Míra inflace (%)	4,0	6,5	4,8	4,8	4,9	4,9
Nezaměstnanost (%)	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-1,7	-2,3	-2,7	-2,6	-2,6	-2,6
Populace (mil.)	21,2	21,4	21,7	21,9	22,2	22,4
Konkurenceschopnost	71/138	85/137	85/140	–	–	–
Exportní riziko OECD	6/7	6/7	6/7	–	–	–

Odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ V současné době Evropská unie nejedná se Srí Lankou o žádné preferenční obchodní dohody. Jednostranně však poskytuje systém celních preferencí GSP +.
- ▶ V žebříčku konkurenceschopnosti, který sestavuje Světové ekonomické fórum (WEF), se Srí Lanka umístila na 85. pozici ze 140 srovnávaných ekonomik a dle OECD je stupeň exportního rizika 6/7.

Vývoz ČR na Srí Lanku 2018 (2017), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2018 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
4002	Kaučuk syntetický ap. směsi s kaučukem přírod	50 524	26,9	97 601	-48,2
8538	Části a součásti vhodné pro použití výhradně nebo hlavně se zařízeními	20 014	10,6	14 492	38,1
3917	Trouby trubky hadice příslušenství z plastů	9 057	4,8	17 872	-49,3
8437	Stroje pro čištění třídění ap. semen zrní aj.	9 024	4,8	130	6 841,5
8419	Stroje ke zpracování materiálů změnou teplot	8 830	4,7	733	1 104,6
8803	Části a součásti výrobků položky 8801 00 nebo čísla 8802	6 037	3,2	1 806	234,3
8537	Tabule, panely, ovládací stoly, pulty, skříně a jiné základny, vybaven	5 814	3,1	8 484	-31,5
6501	Šišáky formy kloboukové nezformované z plsti	*	—	*	—
8536	El. zařízení k vypínání, spínání nebo k ochraně el. obvodů aj. < 1 000 V	4 151	2,2	6 312	-34,2
8414	Čerpadla vývěvy vzduchové kompresory ap.	3 750	2,0	2 517	49,0
Celkem TOP 10		117 201	62,3	149 947	-21,8
Celkem vývoz		188 033		291 856	-35,6

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR ze Srí Lanky 2018 (2017), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2018 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
6116	Rukavice prstové palcové bez prstů pletené	122 808	9,5	126 129	-2,6
6212	Podprsenky, korzety, podvazky, šle ap., i pletené	111 321	8,6	93 317	19,3
4016	Výrobky ostatní z kaučuku vulkaniz ne tvrdého	93 395	7,2	84 060	11,1
6109	Trička, vrchní tílka aj. nátělníky pletené	86 713	6,7	88 110	-1,6
6108	Kombiné, pyžama, kalhotky ap., dámské, pletené	78 119	6,0	78 835	-0,9
4011	Pneumatiky nové z pryže	75 856	5,9	35 942	111,1
4012	Pneumatiky pryžové protektorované použité ap.	63 463	4,9	53 739	18,1
6104	Kostýmy, šaty, sukně ap., dámské, dívčí, pletené	61 742	4,8	64 059	-3,6
8431	Součásti jeřábů vozíků ap. buldozerů fréz aj.	56 575	4,4	55 293	2,3
4015	Výrobky oděvní doplňky z kaučuku vulkaniz	43 165	3,3	44 510	-3,0
Celkem TOP 10		793 157	61,4	723 994	9,6
Celkem dovoz		1 292 817		1 240 577	4,2

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► **Civilní letecký průmysl**

Srí Lanka má 14 letišť, z nichž největší je mezinárodní letiště v Kolombu a Matale. Řada letišť potřebuje modernizaci s cílem zajistit lepší komfort rostoucímu počtu turistů. Vláda má v úmyslu ze Srí Lanky v nejbližších letech vybudovat letecký dopravní uzel regionu. Pro české firmy je perspektivní oblastí účast na modernizaci či budování letišť, dále dodávky mobilních letišť, radarových systémů či malých dopravních letadel.

► **Energetický průmysl**

Podle Sri Lanka Sustainable Energy Authority roste poptávka po energii stálým tempem a je poháněná především zvyšující se životní úroveň obyvatel. Trend ukazuje na cca 6 % ročního tempa růstu, což ukazuje na zdvojnásobení současné celkové poptávky do roku 2046. Strategické dokumenty předpokládají dosáhnout do roku 2030 plné energetické soběstačnosti. Cílem nové energetické strategie je dosáhnout rovnováhy mezi energetickou poptávkou a produkcí z dlouhodobého hlediska a zároveň obojí skloubit se zvyšujícím se ekonomickým rozvojem země. Vláda přijala Národní energetickou politiku a strategii, která má za cíl do roku 2025 vyrábět 10 % elektrické energie z alternativních zdrojů. Srí Lanka má proto zájem na projektech týkajících se obnovitelných zdrojů energie, prioritní jsou zejména projekty modernizace hydroelektráren, což má napomoci ochraně životního prostředí na ostrově.

V dubnu 2018 prezident Maithripala Sirisena uložil po schůzce s Uníí inženýrů (CEB) Komisi pro veřejné služby na Srí Lance (Public Utilities Commission of Sri Lanka – PUCSL), aby učinila nezbytné kroky k realizaci dlouhodobého plánu nízkonákladové výroby energie na léta 2018–2037 (2018–2037 Least Cost Long Term Generation Plan – LCLTGPL).

Hydroenergie je nejstarším a nejdůležitějším zdrojem elektrické energie na Srí Lance, která se k říjnu 2018 na celkovém objemu podílela 65,45 % (– 23,87 GWh). Vláda Srí Lanky v současné době pracuje nejen na dalším rozvoji a investicích do velkých vodních děl, ale vydává i povolení pro malá vodní díla pro soukromý sektor a projekty do celkové instalované kapacity 10 MW.

Tepelné elektrárny (uhelné a ropné) tvořily – v říjnu 2018 – 33,79 % (– 12,32 GWh) celkové kapacity výroby elektrické energie. Do budoucna je plánována výstavba druhé a třetí celkem 900 MW fáze Norocholai (Norocholai Lakwijaya Coal Power Plant), která byla spuštěna v září 2014 s financováním China Exim Bank. Vláda LK také připravuje projekt Sampur Coal Power Station v Trincomalee. Unie inženýrů (CEB) požádala v květnu 2018 prezidenta Sirisenu o přidělení pozemků a dalších zařízení nezbytných pro výstavbu nízkonákladových uhelných elektráren. Dosažení soběstačnosti do roku 2030 by se mohlo zdařit především za předpokladu výstavby dalších tepelných elektráren.

Jaderná energie – Ceylon Electricity Board (CEB) zařadila 600 MW jadernou elektrárnu do dlouhodobého plánu rozvoje energetiky do roku 2031.

Obnovitelné zdroje energie se podílejí na energetickém mixu necelým jedním procentem. I přes proklamované ambiciózní cíle srílanské vlády výraznější podíl výroby energie z obnovitelných zdrojů zůstává zatím pouhým snem. Z těchto zdrojů je nejvýznamnější solární energie. Do roku 2020 má představovat celkový výkon 1 000 MW. V plánu je výstavba 50 MW solární elektrárny v Sampuru a hybridního energetického parku v Punarin zahrnujícího větrnou elektrárnu o kapacitě 240 MW a solární elektrárnu

o kapacitě 800 MW. Dle vládního plánu budou instalovány střešní solární panely pro zabezpečení energie pro obytné domky. Po celé zemi existuje 600 projektů o výkonu 1 MW. V rozvojových plánech je mj. i výstavba 500 MW elektrárny na zkapalněný plyn v Kerawalapitii, která by měla doplnit již existující naftovou elektrárnu. Ta by měla poté přejít také na LNG.

České firmy se mohou uplatnit v oblasti výstavby, rekonstrukce a modernizace vodních děl a v instalaci solárních panelů na obytných domcích, podporované v rámci vládního plánu, případně v jaderné energetice. V těchto oblastech stále na LK straně chybí potřebné know-how a je pocítována silná potřeba zahraničních partnerů a školení vlastních expertů v zahraničí.

► **Plasty a gumárenský průmysl**

Na Srí Lance je rozvinuté pěstování kaučukovníku a zpracování kaučuku. Kaučuk je třetí nejdůležitější plantážní plodinou. Vzhledem k rozvinutému gumárenskému průmyslu mají na Srí Lance potenciál syntetický kaučuk, kterého Srí Lanka ročně doveze 10 tis. tun, a další gumárenské výrobky.

► **Strojírenský průmysl**

Srí Lanka intenzívně buduje svůj průmysl, kde probíhají snahy o liberalizaci a deregulaci trhu provázené rozsáhlou privatizací státních podniků. Srí Lanka není dosud schopná řadu produktů vyrábět a musí je dovážet.

► **Vodohospodářský a odpadní průmysl**

Rozsáhlé oblasti země trpí dlouhodobým devastujícím suchem. Dalším negativním jevem jsou každoroční záplavy, které byly v obzvláště v letech 2016 a 2017 devastující a přispěly mimo jiné k zamoření rozsáhlých vodních zdrojů. Na Srí Lanku každoročně směřuje rozvojová pomoc zaměřená na zlepšení dostupnosti a kvality pitné vody. Oblast hospodaření s pitnou vodou je jednou z rozvojových priorit srílanské vlády. Ostrov má zájem o dodání technologií k úpravě vody a zpracování odpadu, zajišťování provozu skládek, produkci alternativních zdrojů energie jako je např. bioplyn (viz výše). Vláda plánuje projekty v oblasti vybudování integrovaného zařízení skládajícího se z třídírny odpadu a bioplynové stanice.

► **Zemědělský a potravinářský průmysl**

Zemědělství a zpracování potravin patří mezi vysoce dotované oblasti srílanské ekonomiky. V případě Srí Lanky existuje poptávka po technologiích v potravinářském průmyslu (který roste rychlostí 8 % ročně), např. na zpracování cukrové třtiny, které musí Srí Lanka dosud 95 % dovážet z Indie. Ostrov hodlá snížit svoji závislost na dovozu cukru a dosáhnout plného pokrytí své potřeby domácí produkcí, což by vládě ušetřilo až 24 mil. USD ročně, které platí Indii za dodávky cukru. United Nations World Food Programme (WFP) společně s vládou spustili v únoru 2017 „National Strategic Review on Food Security and Nutrition – Towards Zero“. WFP a vláda plánují rozšíření potravinových programů zaměřených na podporu farmářů a venkovských komunit. Zpráva OSN ze září 2017 uvádí, že nejhorší sucho za posledních 40 let, které postihlo 1,9 milionu lidí v 17 okresech, způsobilo, že se více než 300 tis. rodin na Srí Lance stalo nezajištěných potravinami. Kvůli povodním a pokračujícímu suchu byla sklizeň rýže v roce 2017 nejnižší za posledních deset let.

► **Železniční a kolejová doprava**

Železniční a silniční doprava má na Srí Lance značné rezervy. Celková síť železnic měří 1 447 km, vláda nyní přistupuje k postupné modernizaci komunikací s tím, že kromě obecných benefitů pro ekonomiku

LK je rozvoj komunikací klíčový i pro rozvoj sektoru služeb a má také nepopíratelný politický rozměr zejména u projektů, které spojují sever a jih ostrova. Vláda v prosinci 2016 zveřejnila priority v oblasti dopravní infrastruktury. Hodlá vyvinout příměstský kolejový systém směřující z okrajů Kolomba do centra (light railway system), vybudovat dvě nové komunikace (mezi New Kelani Bridge a Athurugiriya a mezi Kelani Bridge a kolombským přístavem), zefektivnit městskou autobusovou dopravu a modernizovat a rozšířit železniční tratě směřující do Kolomba.

Asijská rozvojová banka má vypisovat velké tendry v oblasti zabezpečení železničních přejezdů a modernizace železničních dopravních cest. Pro české firmy jsou perspektivní především dodávky konvertovaných diesellových lokomotiv a dalších železničních komponentů a náhradních dílů, nakupovaných v současné době především v Německu a Rakousku.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Plasty a gumárenský průmysl	HS 3402 - Organické povrchově aktivní prostředky, prací, čisticí aj. prostředky též obsahující mýdlo
	HS 3917 - Trouby trubky hadice příslušenství z plastů
	HS 4002 - Syntetický kaučuk a faktis, v primárních formách nebo v deskách, listech nebo pásech
Strojírenský průmysl	HS 7214 - Ost. tyče a pruty ze železa nebo nelegované oceli
	HS 7308 - Konstrukce jn. a části a součásti pro použití v konstrukcích, ze železa, oceli
	HS 7326 - Ost. výrobky ze železa, oceli
	HS 8212 - Břitvy, holicí strojky a holicí čepelky
Energetický průmysl	HS 8406 - Parní turbíny
	HS 8410 - Vodní turbíny, vodní kola a jejich regulátory
	HS 8413 - Čerpadla na kapaliny, též vybavená měřicím zařízením; zdviže na kapaliny
	HS 8414 - Čerpadla vývěvy vzduchové kompresory aj.
	HS 8501 - Elektrické motory a generátory (kromě generátorových soustrojí)
	HS 8507 - Elektrické akumulátory, včetně separátorů
	HS 8537 - Tabule, panely, ovládací stoly, pulty, skříně a. základny pro el. ovládání
HS 9028 - Měřiče dodávky nebo spotřeby plynů, kapalin a elektrické energie, včetně jejich kalibračních přístrojů	
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 1701 - Třtinový nebo řepný cukr a chemicky čistá sacharóza, v pev. stavu
	HS 8438 - Stroje pro přípravu, výrobu potravin nebo nápojů

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Železniční a kolejová doprava	HS 8602 – Ost. lokomotivy a malé posunovací lokomotivy
	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové osobní vozy a nákladní vozy, s vlastním pohonem
	HS 8606 – Železniční nebo tramvajové nákladní vozy a vagony, bez vlastního pohonu
	HS 8607 – Části železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
Civilní letecký průmysl	HS 8526 – Přístr. radiolok. ap., radiové, pro řízení dálkové
Vodohospodářský a odpadní průmysl	HS 9880 – Vodohospodářská zařízení jako úpravní pitné vody, čističky odpadních vod ap.
	HS 3825 – Odpadní produkty chem. prům. aj. komunální odpad.; splašky; odpady příbuz. průmyslu

Příležitosti pro rozvojovou spolupráci

Kategorie vyspělosti země: LMIC

Srí Lanka se zaměřuje na dlouhodobý a strategický rozvoj s cílem dostat se mezi země vyšší střední třídy. Klíčové úkoly pro další rozvoj zahrnují investice, včetně investic do lidského kapitálu. Dále posílení role soukromého sektoru, včetně zajištění vhodného prostředí pro zvýšení produktivity a exportu. Hospodářství Srí Lanky patří mezi nejrychleji rostoucí v jižní Asii. Růst v průběhu posledních pěti let byl umožněn díky mírové dividendě plynoucí z úsilí o rekonstrukci a zvýšenou spotřebu. Udržení vysokého tempa ekonomického růstu i do budoucna bude vyžadovat strukturální reformy, které stimulují růst produktivity a ekonomickou diverzifikaci napříč sektory, poháněná technologiemi a inovacemi a vstupem na nové trhy.

► Sektor infrastruktury

Srí Lanka potřebuje mnoho investic do infrastruktury, ať už dopravní, vodohospodářské či městské. Na podporu dodávek pitné vody a čištění odpadních vod je zaměřen LK Water Supply and Sanitation Improvement Project (2015–2020), ve kterém je na 5 let alokováno téměř 200 milionů USD. Srí Lanka také podporuje městskou infrastrukturu a snaží se strategicky rozvíjet důležitá města. Projekt The Metro Colombo Urban Development (2012–2020) se věnuje hlavnímu městu Kolombu a měl by odstranit překážky bránící ekonomickému rozvoji, jako je nedostatečná infrastruktura, nedostatek služeb či výrazná náchylnost k povodním. I v dalších městech je podporována infrastruktura, vodohospodářství, městská zeleň, veřejná doprava či odvodňovací systémy.

► Sektor zdravotnictví

Srí Lanka chce zlepšit standardy systému veřejného zdravotnictví. Chce lépe reagovat na výzvy podvýživy a nepřenosných nemocí. Zdravotnictví je podporováno velkým projektem Second Health Sector

Development (2013–2018). V rámci projektu byla vybudována nová zdravotnická infrastruktura, zaváděny inovace a monitorovány výsledky. Další projekt ve zdravotnictví Local Level Nutrition Interventions pomáhá řešit výživové problémy znovu usídlené populace v severní provincii. Průzkumy již naznačují zlepšení ve výživě, a to prostřednictvím příkrmování těhotných a kojících matek, kojenců a malých dětí a to prostřednictvím komunitních výživových aktivit k posílení zdravotní a nutriční změny v chování.

► Sektor ochrany životního prostředí

Srí Lanka investuje vysoké částky do sektoru životního prostředí, mj. i do boje se změnou klimatu či do ochrany před přírodními katastrofami, např. před tsunami. V reakci na ničivé tsunami z roku 2004 Srí Lanka investovala do krizové připravenosti, řízení a schopnosti reakce, protože potřebuje komplexnější přístup k řízení rizik katastrof. V důsledku rozpoznání sociálních a ekonomických dopadů souvisejících s riziky změny klimatu se vláda nedávno rozhodla udělat svoji prioritu z posílení odolnosti země vůči přírodním katastrofám a změnám klimatu. Na tuto deklaraci navázal program Catastrophe Deferred Draw-Down Option (CAT-DDO) zahrnující investice posílení odolnosti země vůči přírodním katastrofám a změnám klimatu.

Příležitostí pro rozvojovou spolupráci na Srí Lance využili zástupci českého soukromého sektoru i za podpory Programu B2B České rozvojové agentury. V roce 2018 na Srí Lance realizovali podnikatelské záměry v oblasti obnovitelných zdrojů energie a vodohospodářství, zejména se zaměřením na přenos technologií ve zmíněných oblastech.

Zdroj dat: <http://www.worldbank.org>